

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/167/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240533
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112240533.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpená Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 30.4.2014 č.k. 29C/414/2012 - 97 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho zamietavej časti a vo výroku o trovách konania.

O d m i e t a odvolanie proti výroku o vylúčení veci na samostatné konanie.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vylúčil na samostatné konanie vec pôvodne vedenú na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 17C 221/2012. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou doručenou súdu dňa 27.9.2012 pôvodne vedenej na Okresnom súde Humennom pod sp. zn. 17C 217/2012 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na náhradu majetkovej škody vo výške 125,- EUR a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 451,78 EUR, prípadne, aby medzitýmnym rozsudkom rozhodol tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu v Humennom, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote.

Závazok žalobcu mal vzniknúť zo zmluvy o úvere č. 8192229 voči dlžníkovi Y. K., nar. X.XX.XXXX.

Rovnakých nárokov sa s menšími odchýlkami domáhal aj ďalšou žalobou voči rovnakej žalovanej a to v konaní spojenom na spoločné konanie pôvodne vedenom pred Okresným súdom v Humennom pod sp. zn. 17C219/2012. Zároveň v spojených veciach pôvodne vedených na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 17C 218/2012 až 17C 226/2012 žiadal zaviazat' žalovanú na náhradu majetkovej škody predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občiansko-súdnom konaní a titulom nemajetkovej ujmy sumu vo výške 20 % z uplatňovanej istiny príslušenstvom, prípadne, aby medzitýmnym rozsudkom rozhodol

tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu v Humennom, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote a zároveň spôsobom odporujúcim zákonu vykonal procedúru preskúmania exekučného titulu.

V konaniach pôvodne vedených na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 17C 217/2012 a 17C 219/2012 žalobu odôvodňoval tým, že z pozície oprávneného subjektu navrhol vykonanie exekúcie pred zvoleným súdnym exekútorom pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere.

Exekučný súd bol povinný v zmysle ustanovení Exekučného poriadku po posúdení návrhu, exekučného titulu a žiadosti súdneho exekútora v 15- dňovej lehote udeliť poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, prípadne v uvedenej lehote o žiadosti na vykonanie exekúcie rozhodnúť inak.

Podľa vlastného vyjadrenia súd v lehote nerozhodol a následne bol žalobca nútený vyvinúť enormné úsilie, aby docielil vecný posun v exekučnom konaní, avšak napriek tomu exekučný súd nepostupoval v súlade so zákonom.

Podľa tvrdenia žalobcu v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietiahmi tak, že k vydaniu dohodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Súd v rozhodnom období nevykonával žiadne také úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca v predmetnej veci nachádzal, čím porušil práva žalobcu zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky s odkazom na rozhodnutia Ústavného súdu SR pod sp. zn. IÚS 41/02, IIIÚS 117/02 a IÚS13/05.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si predmetnou žalobou uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Majetková ujma predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenie na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej v celkovej sume 125,- EUR pozostávajúcej zo sumy 70,- EUR vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40,- EUR predstavujúcej náklady na udržiavanie a správu informačného systému a zo sumy 15,- EUR za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urovaním a kontrol stavu konania na exekučnom súde.

Ďalším uplatneným nárokom je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá vznikla tým, že márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu viacerých rizík, t. j. že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom dôjde k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, prípadne insolvenčii povinného.

Zároveň vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote mohol včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá a je potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu.

Náhrada nemajetkovej ujmy má byť vnímaná ako spravodlivá satisfakcia za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv so zdôraznením neexistencie akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu. S poukazom na uvedené podľa tvrdenia žalobcu možno skonštatovať úplne zbytočné a právne nezodpovedné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu, ktoré spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku zrealizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcov, ale aj na strane jeho majiteľov. Napokon nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Potreba náhrady nemajetkovej ujmy podľa tvrdenia žalobcu má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z doteraz judikovaných súm, ktoré boli priznané sťažovateľom nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky pri konštatovaní prieťahov za určité obdobie, pričom za primeranú sumu za každý rok omeškania považoval sumu 660,- EUR ročne, resp. 55,- EUR za mesiac s citáciou nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. IIIÚS203/2006, IIIÚS235/04, IIIÚS345/05 ako aj ďalšie.

V spojených veciach pôvodne vedených na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 17C 218/2012 a 17C 220/2012 až 17C 226/2012 žalobca za nesprávny úradný postup považuje popri nevydaní rozhodnutia v zákonom určenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov aj skutočnosť, že preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie vrátane exekučného titulu, v danom prípade rozsudkov rozhodcovského súdu spôsobom odporujúcim zákonu, pričom exekučný súd nie je v zmysle ust. § 40 a nasl. zák. č. 244/2002 Z. z. súdom, do ktorého právomoci patrí zrušenie exekučného rozsudku.

Exekučný súd s tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dluhu a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným subjektom odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere.

Na jednej strane totižto existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty v zmysle ust. § 41 Zákona o rozhodcovskom konaní, avšak z pohľadu exekučného súdu je materiálne nevykonateľný, pričom existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej.

Z uvedeného dôvodu zo strany žalobcu už nie je možné iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom.

V danom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožnila vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonalnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Žalobcovi vytýkaným nesprávnym postupom exekučného súdu tak mala vzniknúť majetková škoda vo výške predstavujúcej náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá už nemôže byť priznaná voči dlžníkom žalobcu právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu zo zmluvy o úvere.

Nemajetkovú ujmu žalobca vyčíslil vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom.

Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a v prípade skorého rozhodnutia exekučného súdu mohol včas uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva.

Zároveň súd v súlade s ust. § 112 ods. 2 O.s.p. vylúčil na samostatné konanie vedené pod pôvodnou spisovou značkou 17C 221/2012 z dôvodu, že do rozhodnutia súdu vo veci samej zo strany exekučného súdu nebol predložený exekučný spis za účelom preskúmania postupu exekučného súdu pri rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Keďže bez preskúmania uvedeného exekučného súdu nie je možné posúdiť tvrdý nesprávny postup exekučného súdu, konanie o žalobe pôvodne vedenej na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 17C 221/2012 vylúčil na samostatné konanie.

V predmetnom konaní žalobca konštatoval nečinnosť exekučného súdu v rozsahu 245 dní v konaní proti povinnej Y. K. pod sp. zn. 17C217/2012, 88 dní proti G. J. pod sp. zn. 17C 218/2012, 359 dní proti povinnému H. G. pod sp. zn. 17C219/2012, 378 dní proti T. W. pod sp. zn. 17C 220/2012, 331 dní proti W. K. pod sp. zn. 17C 222/2012, 282 dní proti T. R. pod sp. zn. 17C 223/2012, 204 dní proti R. L. pod

sp. zn. 17C 224/2012, 180 dní proti Q. J. pod sp. zn. 12Er 81/2011 a 82 dní proti W. X. pod sp. zn. 17C 226/2012.

Z exekučného spisu 10Er 30/2011 vedeného proti povinnej Y. K. bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 17.1.2011, ktorá bola zamietnutá uznesením zo dňa 12.6.2011 s dátumom právoplatnosti 29.7.2011.

Z exekučného spisu 12Er436/2011 proti G. J. bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 15.6.2011, ktorá bola zamietnutá uznesením zo dňa 21.6.2011 s dátumom právoplatnosti 30.7.2011.

V exekučnej veci pod sp. zn. 15Er807/2010 proti H. G. bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 23.9.2010, následne dňa 29.9.2010 bola vypracovaná výzva voči oprávnenému na predloženie zmenky a špecifikácie príslušenstva pohľadávky, na ktorú bola doručená reakcia zo strany oprávneného dňa 16.10.2010.

Uznesením zo dňa 17.6.2011 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Uznesenie bolo potvrdené rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.2.2012 s dátumom právoplatnosti 1.6.2012.

V exekučnej veci pod sp. zn. 17Er360/2010 proti T. W. bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 25.8.2010, následne dňa 1.10.2010 bola vypracovaná výzva na predloženie zmenky, ktorá bola exekučnému súdu doručená 18.10.2010. Dňa 5.1.2011 bola vypracovaná výzva na predloženie špecifikácie k príslušenstvu pohľadávky, na ktorú bola doručená reakcia zo strany oprávneného dňa 14.3.2011. Uznesením zo dňa 4.7.2011 bolo zamietnuté poverenie v časti zmenkového úroku s dátumom právoplatnosti dňa 4.5.2011 a vo zvyšku nároku dňa 22.6.2011 bolo vydané poverenie.

V exekučnej veci pod sp. zn. 12Er905/2010 proti W. K. bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 20.10.2010, dňa 18.12.2010 bola vypracovaná výzva na predloženie rozhodcovského spisu, ktorý bol exekučnému súdu doručený dňa 17.1.2011. Uznesením zo dňa 1.6.2011 bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia s dátumom právoplatnosti 7.7.2011.

V exekučnej veci pod sp. zn. 17Er66/2011 proti T. R. bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 1.3.2011, uznesením zo dňa 22.3.2011 bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia v časti zmenkového úroku s dátumom právoplatnosti 21.10.2011 a uznesením zo dňa 24.10.2011 bola exekúcia zastavená v plnom rozsahu s dátumom právoplatnosti 6.9.2012.

Uznesením zo dňa 8.6.2011 bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia s dátumom právoplatnosti 8.7.2011.

V exekučnej veci pod sp. zn. 12Er81/2011 proti Q. J. bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 7.2.2012, následne dňa 16.2.2011 bola vypracovaná výzva voči oprávnenému na preukázanie výšky úveru, platieb povinného a špecifikácie príslušenstva spolu s výzvou na predloženie rozhodcovského spisu, ktorý bol súdu doručený dňa 24.3.2011. Dňa 20.4.2011 bola vypracovaná výzva voči oprávnenému na preukázanie účelu úveru bez reakcie oprávneného.

Uznesením zo dňa 10.6.2011 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá s dátumom právoplatnosti 15.7.2011.

V exekučnej veci pod sp. zn. 22Er647/2011 proti W. X. bolo zistené, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená dňa 25.8.2011, ktorá bola zamietnutá uznesením zo dňa 6.10.2011 s dátumom právoplatnosti 13.11.2011.

Ďalej súd uviedol, že pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov konania napriek tomu, že právny zástupca žalobcu sa pre kolíziu s iným pojednávaním ospravedlnil a žiadal pojednávanie z tohto dôvodu odročiť.

Ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu a to je riadne predvolanie a absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, pričom o takúto absenciu ide vtedy, keď buď účastník konania o odročenie pojednávania nepožiada alebo o odročenie pojednávania síce požiada, avšak nepreukáže existenciu dôvodu na odročenie pojednávania.

V zmysle ust. § 119 Občianskeho súdneho poriadku súd môže pojednávanie odročiť iba z vážnych dôvodov, ktoré je povinný dotknutý účastník, resp. jeho právny zástupca oznámiť súdu bez zbytočného odkladu a samotná žiadosť musí obsahovať jednak dôvod, pre ktorý navrhuje pojednávanie odročiť, deň, kedy sa o tomto dôvode dozvedel a oznámi adresu, na ktorú bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Je nesporné, že žalobca v predmetnej veci predvolanie ako aj jeho právny zástupca prevzali dňa 22.1.2014, pričom žiadosť o odročenie pojednávania bola súdu doručená krátko pred termínom pojednávania s uvedením, že žiada pojednávanie odročiť pre kolíziu termínov pred Okresným súdom Nové Zámky v senáte 9C od 8.30 hod. s uvedením, že jeho klient trvá na jeho účasti s vylúčením substitúcie.

Predmetnou žiadosťou žalobca nepreukázal existenciu dôležitého dôvodu v zmysle ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže v predmetnej žiadosti ani nešpecifikoval o kolíziu termínov pojednávania, s ktorým pojednávaním pred Okresným súdom v Nových Zámkach ide. Okrem iného nemožno prehliadnuť, že dôležitý dôvod brániaci účastníkovi pojednávania sa zúčastniť, musí sa vyznačovať znakom nepredvídateľnosti, závažnosti a ospravedlniteľnosti. Podľa názoru súdu tieto dôvody uvedené právnym zástupcom žalobcov žiadosť o odročenie nespĺňajú.

Kolízia pojednávania na strane žalobcom zvoleného zástupcu nie je relevantná z dôvodu tak ako to už uviedol Ústavný súd SR v náleze z 13.1.1999 pod sp. zn. IÚS68/1998, že o tejto kolízii v tom istom termíne na rozdielnych súdoch sa právny zástupca žalobcu dozvedel v dostatočnom časovom predstihu a nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek žiadosti o odročenie pojednávania, ale môže toto pojednávanie odročiť iba z dôležitého dôvodu. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že existencia kolidujúcich pojednávanií na strane zvoleného zástupcu žalobcu, ktorú okrem iného ani dostatočne nešpecifikoval, nie je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania v zmysle ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Je nesporné, že žalobca na súdoch Slovenskej republiky podal veľké množstvo žalôb, v ktorých splnomocnil na zastupovanie toho istého právneho zástupcu a je teda na ňom, aby personálne zabezpečil zastupovanie svojho klienta na jednotlivých pojednávaniach, pretože vzhľadom na množstvo podaní môže aj v budúcnosti vzniknúť situácia, že vzniknú kolízie v jednotlivých pojednávaniach a potom by súd mohol byť vo svojej rozhodovacej činnosti paralyzovaný. Okrem toho mal súd za to, že k spoľahlivému zisteniu skutkového stavu postačilo oboznámiť sa s právnym názorom oboch zúčastnených strán a so spismi, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednávaní veci ako aj v spojených veciach si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkových škôd a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote vrátane skutočností, že exekučný súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, v danom prípade rozsudky rozhodcovského súdu spôsobom odporujúcim zákonu.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Bez ohľadu na rôzne výklady ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení pred 1.6.2011 a po tomto dátume, teda či pod slovné spojenie rozhodnutia v rozhodcovských komisiách a zmierov nimi schválených je možné a potrebné zahrnúť rozhodcovské rozsudky vydané rozhodcovskými súdmi alebo vydané jedným rozhodcom súd uvádza, že v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uvedenú lehotu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora považuje za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V súvislosti so vstupom do Európskej únie sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu vzhľadom na ich postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, pričom v ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka bolo zakotvené, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, teda v akomkoľvek štádiu exekučného konania je oprávnený exekučný súd skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaví s poukazom na ust. § 45 ods. 1 až 3 Zákona o rozhodcovskom konaní.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. IIÚS545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu exekúcie a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vydanie exekúcie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku.

K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.3.2011 pod sp. zn. 5Cdo291/2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať materiálno správnu rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ide o exekučný titul s určitými špecifikami. Na rozdiel od iných exekučných titulov zákon oprávňuje súdy, aby v konaní o nútenom výkone rozhodcovského rozsudku vedenom či už podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo Exekučného poriadku toto konanie zastavili na návrh, ale aj bez návrhu, ak rozhodcovské konanie nemalo vôbec prebehnúť, pretože predmetom sporu bola vec, ktorá nemôže byť podľa § 1 predmetom rozhodcovského konania alebo predmetom sporu bola vec už rozhodnutá. Tiež vtedy, keď rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom alebo je v rozpore s dobrými mravmi alebo nim bolo prisúdené plnenie nemožné, pričom nie je podstatné, že nebola podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd v danej veci poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu pod sp. zn. IVÚS606/2012 zo dňa 14.12.2012, v ktorej sa zaoberal sťažnosťou žalobcu v obdobnej veci ako vo vzťahu k namietanému porušeniu postupu Okresného súdu v Prešove a to porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pred Okresným súdom v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 15Er 684/2011.

Podľa zistení Ústavného súdu bola Okresnému súdu dňa 15.8.2011 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, na vykonanie exekúcie, kedy 16.4.2012 súd vyzval žalobcu na predloženie rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené zistenia poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nie je každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy.

Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné v zmysle ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy (napr. nález Ústavného súdu IÚS63/00).

Ústavný súd poukázal na to, že už v predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uviedol, že v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v relevantnom čase už 15-dňová lehota od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti na vykonanie exekúcie.

V uvedenom ustanovení je výslovne uvedené, že táto lehota sa nevzťahuje na prípady, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c), a), d) Exekučného poriadku, teda notársku zápisnicu a rozhodcovský rozsudok. Dôvodom tejto výnimky je nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomnosti, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie.

V čase rozhodovania pred Ústavným súdom bolo už o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodnuté a doba rozhodovania o tejto žiadosti v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľná, ale v okolnostiach daného prípadu, keď Ústavnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľka podávala žiadosti o udelenia poverení na vykonanie exekúcie hromadne, teda v rovnakom čase zaťažovala všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musela počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jej žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je možné považovať za ústavne akceptovateľné.

Z uvedeného dôvodu bola sťažnosť sťažovateľky - žalobcu odmietnutá ako neopodstatnená.

V predmetnom konaní a v spojených veciach súd nemal za preukázané nesprávny úradný postup v danom prípade - existenciu prieťahov v konaniach ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom nevydaním rozhodnutia v zákonom určenej lehote.

V konaní vedenom pod pôvodnou spisovou značkou 17C 217/2012 v exekučnej veci proti Y. K. pod sp. zn. 10Er 30/2011 na Okresnom súde Humennom bol návrh na vydanie poverenia doručený súdu dňa 17.1.2011, ktorá bola zamietnutá uznesením zo dňa 12.6.2011 s dátumom právoplatnosti 29.7.2011 v čase, kedy už v zmysle Exekučného poriadku v prípade rozhodcovských rozsudkov neplatila 15-dňová lehota na posúdenie žiadosti na vydanie poverenia určeného exekútora. Napriek tomu nepravdivo žalobca konštatoval nečinnosť exekučného súdu v rozsahu 209 dní.

Zo zhodného dôvodu s poukazom na vyššie citované rozhodnutie Ústavného súdu SR nebolo možné konštatovať zbytočné prieťahy v konaniach exekučného súdu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vedených proti H. G. pod sp. zn. 15Er807/2010 (17C 219/2012) na návrh doručený 23.9.2010, proti T. W. pod sp. zn. 17Er 360/2010 (17C 220/2012) na návrh doručený 25.8.2010, proti W. K. pod sp. zn. 12Er 905/2010 (17C 222/2012) na návrh doručený 20.10.2010, proti T. R. pod sp. zn. 17Er 66/2011 (17C 223/2012) na návrh doručený 1.3.2011, proti R. L. pod sp. zn. 22Er 38/2011 (17C 224/2012) na návrh doručený 19.1.2011, proti Q. J. pod sp. zn. 12Er 81/2011 (17C 225/2012) na návrh doručený 7.2.2011 a proti W. X. pod sp. zn. 22Er 647/2011 (17C 226/2012) na návrh doručený 25.8.201, keďže v tom čase už s poukazom na novelu Exekučného poriadku v prípade, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, neplatila 15-dňová lehota na posúdenie žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, keďže dôvodom tejto výnimky tak ako to vyplýva z nálezu Ústavného súdu SR zavedenej do exekučného poriadku od 1.6.2010 bola nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou na vykonanie exekúcie, napr. rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky. V uvedených veciach exekučný súd konal sústredene bez prieťahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom v predmetných spojených žalobách nezodpovedala skutočnosti.

Okrem iného v exekučných veciach proti G. J. pod sp. zn. 12Er 436/2011 (17C 218/2012), kde bola žiadosť o udelenie poverenia doručená 15.6.2011, ktorá bola zamietnutá uznesením zo dňa 21.6.2011 bolo nesporne preukázané, že exekučný súd o žiadosti na udelenie poverenia rozhodol v žalobcom tvrdené 15-dňovej lehote.

Súčasne súd uvádza, že ohľadom žalobcom tvrdených prietáhov v predmetných veciach neboli vedené žiadne disciplinárne konania a neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní a ani nerozhodoval Ústavný súd, či Európsky súd pre ľudské práva.

V zmysle ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2003 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietáhoch možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorom bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov by len takéto podklady boli podľa názoru súdu relevantné pre priznanie žalobcom uplatnených nárokov.

Zároveň mal súd za preukázané, že bol opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadostí súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetných exekučných konaniach skúmal, či bola platne uzatvorená rozhodcovská zmluva.

Najvyšší súd SR pod sp. zn. 6Cdo135/2012 zo dňa 5.12.2012, 5Cdo375/2012 ako aj Ústavný súd ČR pod sp. zn. 3ÚS 562/2012 zo dňa 24.10.2013 zaujali stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Uvedené rozhodnutia v odôvodnení poukázali už na uznesenie NS SR zo dňa 13.10.2011 pod sp. zn. 3Cdo146/2011, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že vychádza z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t. j., či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia základných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol alebo nebol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky a takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia.

Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle ust. § 42 ods. 2 Ex. poriadku okrem iného zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzatvorená platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok akoby právny úkon uzavretý nikdy nebol.

Na základe uvedeného dovolací súd vyvodil záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku ak má preto dostatok skutkových a právnych poznatkov, je oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie

exekúcie aj bez návrhu, t. j. ex offa skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená platne a ak zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na neplatnej rozhodcovskej zmluve, prislúcha mu právo vyvodíť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov preto, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Na základe uvedeného teda možno konštatovať, že postup exekučného súdu v predmetných exekučných veciach nebol posudzovaním vecnej správnosti rozhodcovského súdu a nesmeroval ani k zrušeniu tohto rozhodnutia, ale iba realizoval svoje oprávnenia vyplývajúce mu z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vo vzťahu posúdenia, či exekučný titul - rozhodcovský rozsudok je alebo nie je v rozpore so zákonom.

V prípade, ak by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by tak rozhodnutie majúce charakter tzv. ničotného právneho aktu.

Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu exekučnému súdu nevyplýva oprávnenie rozhodcovskú doložku posúdiť z hľadiska jej platnosti, keďže toto oprávnenie nesporne vyplýva z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku tak, ako to bolo konštatované vo vyššie uvedených rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR. V danom prípade bol plne opodstatnený a zákonný postup exekučného súdu, ktorý pri podaných žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzatvorená platne.

Záver exekučného súdu, že rozhodcovská doložka v danom prípade núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom - žalobcom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto uvedené neplatné zmluvné dojednanie nemohlo založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovské rozsudky, ktoré boli podkladom vyššie uvedených exekučných konaní a preto správne exekučný súd postupoval, ak tieto považoval za nevykonateľné.

Nakoľko exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zistil, že exekučné tituly vo forme rozhodcovských rozsudkov predložených žalobcom ako oprávneným boli vydané v rozpore so zákonom dospel k správne záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie poverenia a žiadosť exekútora zamietol. V predmetných exekučných veciach zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebolo realizované za situácie, že pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady.

Uvedeným postupom exekučný súd neposudzoval vecnú správnosť rozsudku rozhodcovského súdu a ani nesmeroval k zrušeniu tohto rozhodnutia a ani si neosvojoval postavenie odvolacieho súdu. Exekučný súd iba skúmal, či predložené rozhodcovské rozsudky sú vykonateľným exekučným titulom a či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednávať dané spory.

Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju rozhodcovský súd vyriešil a aj v rámci exekučného konania bol všeobecný súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne práve účinky (IVÚS78/2011, uznesenie NS SR 6Cdo105/2011, 5Cdo375/2012, 6Cdo135/2012).

Prekážka právoplatne rozhodnutej veci v zmysle ust. § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku patrí k procesným podmienkam konania a ich existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. O prekážku právoplatne rozhodnutej veci ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu a tých istých osôb.

Totožný predmet konania je daný vtedy, ak ide o ten istý nárok vymedzený petitom vyplývajúci z rovnakých skutkových tvrdení, za akých už bol pôvodne uplatnený. O totožnosť účastníkov konania ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi, prípadne v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie však netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku je materiálne vykonateľný. Z povahy rozhodcovského konania, ktoré je v zákonom vymedzených prípadoch alternatívnou možnosťou k súdnemu sporovému konaniu totiž vyplýva, že jeho výsledkom môže byť titul, splnenia ktorého sa možno domáhať vykonaním exekúcie (uznesenie NS SR z 5.12.2012 pod sp. zn. 6Cdo135/2012).

Aj zo záverov rozhodnutia NS SR z 27.5.2013 pod sp. zn. 3Cdo 227/2012 a rozhodnutia NS SR 6Cdo135/2012 z 5.12.2012 je možné vyvodiť jednoznačný záver, že rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania a preto nim nemôže byť založená prekážka tzv. duplicitnej exekúcie. Ani ničotné rozhodnutie rozhodcovského súdu nevyvoláva žiadne právne účinky a preto nemôže byť prekážkou veci rozhodnutej.

Keďže v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o nesprávnom postupe exekučného súdu v predmetných exekučných veciach, nepreukázaním, že k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia došlo neprípustným preskúmaním exekučného titulu vrátane porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vydaním rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia podľa tvrdenia žalobcu zákonom určenej, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

S poukazom na nepreukázanie tvrdeného nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v preskúmaní rozhodcovských rozsudkov spôsobom odporujúcim zákonu v spojených veciach pôvodne vedených na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 17C 218/2012, 17C 220/2012 a 17C 222/2012 až 17C 226/2012 ako zákonného predpokladu zodpovednosti za škodu podľa zák. č. 514/2003 Z. z. žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody ani nemajetkovej ujmy.

Žalobca do ukončenia pojednávania vo veci samej súdu nepreukázal ani vznik škody, ktorej náhradu si v konaní uplatnil v sumách predstavujúcich náhradu istiny s príslušenstvom nezaplatenej zo strany dlžníkov na základe uzatvorených úverových zmlúv proti povinnej G. J. vo výške 2.618,67 EUR, proti T. W. vo výške 1.694,34 EUR, proti W. K. vo výške 782,11 EUR, proti T. R. vo výške 1.460,30 EUR a proti R. L. vo výške 1.546,22 EUR., proti Q. J. vo výške 83,85 EUR a proti W. X. vo výške 716,82 EUR.

Rovnako ako pri nároku na náhradu škody je povinný poškodený nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosť, na základe ktorých bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik ako aj rozsah ujmy. Podľa názoru súdu doba, ktorá v predmetných veciach uplynula od doručenia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia exekučnému súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom až do doručenia uznesenia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti exekútora nemohla negatívne zasiahnuť žalobcu ani vyvolať riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže exekučným titulom v danej exekučnej veci bol rozsudok rozhodcovského súdu v spotrebiteľských veciach, pričom v iných exekučných konaniach žalobcu ako oprávneného bola už skôr spochybnená právomoc rozhodcovského súdu určeného žalobcom na vydanie rozhodcovských rozsudkov z úverových zmlúv nim poskytovaných vo vzťahu k spotrebiteľom.

Podľa názoru súdu prípadná nevyožiteľnosť pohľadávky nebola dôsledkom nesprávneho úradného postupu alebo nezákonného rozhodnutia exekučného súdu, ale nečinnosťou žalobcu ktorý v pozícii veriteľa, na strane ktorého neexistovala zákonná prekážka na ich uplatnenie v občianskom súdnom konaní aj s poukazom na vyššie uvedené závery rozhodnutí všeobecných súdov Slovenskej republiky, v zmysle ktorých rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nevytvára prekážku právoplatne rozhodnutej veci si tieto v súdnom konaní neuplatnil.

V predmetných exekučných veciach bolo nesporne preukázané, že rozhodcovské rozsudky tvoriace ich podklad boli vydané a právoplatné v priebehu rokov 2010 alebo 2011 s poukazom na dátumy uznesení exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia mal žalobca v postavení veriteľa vytvorený dostatočný časový priestor na včasné uplatnenie si predmetných pohľadávok voči povinným v občianskom súdnom konaní s vylúčením rizika nepriznania nároku uplatneného v súlade s princípmi spotrebiteľského práva pre vznesenú námietku premlčania, prípadne inú hmotnoprávnu námietku majúcu za následok nemožnosť priznania dôvodne uplatneného nároku súdnym rozhodnutím.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Žalobca bol v spore neúspešný a žalovanej trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie. Ako dôvod uviedol, že vo veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Stav právnej neistoty existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy, atď.. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá.

Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013, táto je právne bezvýznamná. Pri rozhodovaní vo veci sa totiž vychádzalo z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní 15 - dňovej zákonnej lehoty stanovenej ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15 - dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti, čo i len čiastočné Exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehotu neurčuje.

Zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 ods. 1 upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, za ktorý považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. V preskúmvanej veci k zamietnutiam žiadosti o udelenie poverenia došlo postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku po zistení, že žalobcom predložené rozhodcovské rozsudky nie sú spôsobilým titulom pre vykonanie exekúcie. Bol teda zistený rozpor exekučných titulov so zákonom v dôsledku čoho k vydaniu poverení na vykonanie exekúcie ani objektívne dôjsť nemohlo.

Pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie žiadne zákonné lehoty porušené neboli a teda nie je naplnený jeden zo základných predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorým je nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Už len nesplnenie tohto predpokladu je samo o sebe dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov zodpovednosť žalovaného vyplývajúca zo zákona č. 514/2003 Z. z. daná nie je.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok s výnimkou výroku o vylúčení veci na samostatné konanie ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Žalobca svojim opravným prostriedkom napadol celý rozsudok a teda i tú časť, ktorou sa rozhodlo o vylúčení veci na samostatné konanie. Proti takémuto rozhodnutiu, ktorým sa iba upravuje vedenie konania Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 202 ods. 3 písm. a/ odvolanie nepripúšťa. Z tohto dôvodu bolo potrebné odvolanie žalobcu proti výroku o vylúčení veci na samostatné konanie odmietnuť (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.